

Vastaus Antero Eerolan ja 22 muun valtuutetun aloite vanhusten päiväkeskuksen perustamisesta Tikkurilaan

VD/10174/00.02.00.03/2018

JTS/MLL,MU,PK,NL,TL/PJ

Antero Eerola sekä 22 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

"Vantaa asukasluvun kasvu on ollut viime vuosina voimakasta. Uusien asuntojen rakentaminen ja näin ollen väestönkasvu on keskittynyt erityisesti Myyrmäen, Tikkurilan ja Kivistön suuralueille. Etenkin Tikkurilassa kasvu on ollut ripeää.

Vantaan erityispiirre Suomen muihin suuriin kaupunkeihin verrattuna on, että varsinkin yli 64-vuotiaiden kaupunkilaisten määrän kasvu on ollut hyvin nopeaa.

Samalla kuitenkin ikäihmisille suunnatut palvelut ovat jääneet jälkeen väestönkasvun tahdista. Yksi selkeä puute on vanhusten päiväkeskuksen puuttuminen Tikkurilasta.

Aiemmin Tikkurilan evankelisluterilaisen kirkon tiloissa kokoontui vapaamuotoinen vanhusten päiväkerho. Kirkon purkamisen ja uuden rakentamisen aikana, sen tiloissa ei luonnollisesti voi järjestää päivätoimintaa. Lisäksi yhden uskonnollisen yhteisön tiloissa järjestettävä toiminta ei sovi kaikille. Tämä korostuu Vantaalla, Suomen monikulttuurisimmassa kaupungissa, jossa ihmisillä on erilaisia uskonnollisia taustoja.

Vanhusten päiväkeskuksessa voisi olla mahdollisuus sosiaaliseen yhdessäoloon, saada tietoa ikäihmisten palveluista ja ottaa osaa pienimuotoiseen harrastus - ja opintotoimintaan.

Edellä olevan perusteella ja Vantaan kaupungin hallintosäännön 22. luvun tai 1. pykälän perusteella me allekirjoittaneen valtuutetut teemme seuraavan aloitteen:

- * Vantaan kaupunki tekee hallinnonalojen yhteistyönä selvityksen vanhusten päivätoimintakeskuksen perustamiseksi Tikkurilaan.
- * Selvityksen pohjalta kaupunki perustaa vanhusten harrastustoimintaa ja sosiaalista kanssakäymistä tukevan päivätoimintakeskuksen Tikkurilaan."

Kaupunginvaltuusto 17.12.2018 § 28

Päätös:

Päätettiin ottaa käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala on laatinut aloitteeseen seuraavan vastauksen.

Päivätoimintakeskuksia on tällä hetkellä kolme; Myyrmäessä (26 asiakaspaikkaa/päivä), Simonkylässä (16 asiakaspaikkaa/päivä) ja Hakunilassa (19 asiakaspaikkaa/päivä). Kuntouttavaan päivätoimintaan pääsee lähetteellä ja toiminta on jaksottaista. Ainoastaan omaishoidon vapaapäiviä päivätoiminnassa käyttävien jaksot ovat voimassa toistaiseksi.

Uuden päivätoimintakeskuksen tarve on noussut esiin Yksinäiset vanhukset Vantaalla -selvityksessä. Yksinäiset vanhukset Vantaalla -selvitykseen osallistui 487 ikääntynyttä, heistä 61 % koki yksinäisyyttä arjessa joskus tai usein. Vastaajista noin puolet (51 %) otti kantaa kyselyn kysymykseen ”Osaatteko kertoa, mikä lievittäisi yksinäisyyden tunnetta?”. Vastanneista 47 % koki ihmiskontaktien ja seuran lievittävän yksinäisyyttä. Säännöllistä toimintaa arkeen toivoi 18 % kysymykseen vastanneista ja yleisiä aktiviteetteja 13 %. Kuljetukseen ja liikkumiseen liittyvä apu yksinäisyyden lievittämisen keinona nousi esiin 10 %:ssa vastauksissa. Tapaamispaikkoja toivoi 8 % vastanneista. 34 % vastanneista ei osannut määritellä mikä lievittäisi yksinäisyyden tunnetta.

Kuntouttavan päivätoiminnan jono vaihtelee 70–130 asiakkaaseen. Heistä 60–70 % jonottaa Itä-Vantaalle, jono ruuhkautuu ja asiakkaiden pääsy päivätoimintaan pitkittyy. Tästä huolimatta on pystytty turvaamaan asiakkaan päivätoimintaan pääsy 3 kk:n sisällä lähetteen saapumisesta.

Kokopäiväryhmien omaiskyselyn tulosten mukaan päivätoiminta on vaikuttavaa. Tulosten mukaan 96 % asiakkailla mieliala on kohentunut, 94 % olo on virkistynyt, 75 % yksinäisyys on lieventynyt ja 64 % fyysinen toimintakyky on parantunut. Palautteisiin on kirjattu toive paremmista tiloista, mahdollisuus käyttää useimmin kuntosalia ja toimintaan toivotaan eri-ikäisiä mukaan (lapset). Päivätoiminnan toivotaan olevan jatkuvampaa. Jaksottaisuus koetaan vaikeaksi, koska päivätoiminnan päättyessä ei tarjolla ole helposti saavutettavaa toimintaa.

Omaishoidon vapaapäiviä päivätoiminnassa käyttävien määrä on lisääntynyt (55 asiakasta viikossa) ja heidän jaksonsa ovat voimassa toistaiseksi. Tämä osaltaan aiheuttaa jonojen ruuhkautumista. Omaishoidettavien päivätoiminta on tavoitteiltaan ja sisällöltään erilaista kuin muulla lähetteellä päivätoimintaan saapuvilla asiakkaila. Omaishoidettavat ovat usein muistisairaita ja toimintakyky voi olla huomattavasti heikentynyt. Omaishoidon vapaapäiviä päivätoiminnassa käyttäville on perusteltua tarjota omaa toimintaa omissa ryhmissä ympärivuotisesti. Omaishoitajien tukeminen olisi näin myös vaikuttavampaa ja omaishoitajien hyvinvointiryhmien toimintaa voitaisiin näin myös lisätä. Yksi päivätoimintakeskus voisi profiloitua tuottamaan toimintaa omaishoitajille ja heidän hoidettavalleen yhteistyössä eri järjestöjen kanssa.

Toiminnan ollessa jaksottaista, asiakas usein ohjautuu uudelleen jonoon heti päivätoimintajakson päätyttyä esimerkiksi kotihoidon tai palveluohjaajan lähettämänä. Yksinäiset vanhukset Vantaalla -selvityksessä nousi esiin ikääntyneiden ja ammattilaisten kertomana, että päivätoimintajakson päättyminen voi vaikuttaa negatiivisesti asiakkaan toimintakykyyn, jos ei ole toimintaa, johon pystyy osallistumaan kuntouttavan päivätoimintajakson päätyttyä. Kuntouttavaan päivätoimintaan sisältyy kuljetus, joka mahdollistaa sen, että ne, jotka eivät pääse kotoa itsenäisesti liikkumaan avoimiin kohtaamispaikkoihin, pääsevät kotoaan liikkeelle ja tapaamaan muita ikäisiään.

Päivätoimintakeskuksen laajentaminen mahdolliseen Tikkurilan vanhustenkeskukseen

Kaupungin väestöennusteen mukaan 75 vuotta täyttäneiden määrä kasvaa Vantaalla 74 % (9 211 henkilöä) vuosina 2017–2027. Vantaan väestöstä 75 vuotta täyttäneiden osuus on 8,4 % vuonna 2027. Tikkurilan suuralueen väestöstä 8,1 % on 75 vuotta täyttäneitä vuonna 2027.

Palveluverkkosuunnitelman mukaisesti tarve vanhusten kuntouttavalle ja kotona asumista tukevalle päivätoiminnalle kasvaa. Palveluja ja asumista keskitetään aiempaa enemmän vanhustenkeskuksiin (ikääntyneen väestön hyvinvointikeskus). Vanhustenkeskukset on esitetty rakennettaviksi keskeisille paikoille hyvien liikenneyhteyksien varrelle. Normaalin vuorovaikutuksen mahdollistamiseksi, eri ikäisten kesken uusien vanhustenkeskusten tulee sijaita keskellä elävää ja monimuotoista yhteisöä.

Tarveselvitystyössä päädyttiin Simonkodin kehittämiseen uudeksi Tikkurilan vanhustenkeskukseksi. Ratkaisulla saataisiin Tikkurilaan yksi keskitetty ja toiminnallisesti tehokas vanhustenkeskus. Vanhustenkeskus tarjoaa palveluja keskuksessa asuville ja lähialueen ikääntyneelle väestölle sekä mahdollisuuksia kuntalaisten omaehtoiseen vanhustentyöhön.

Kaupunginhallitus 20.5.2019 § 14

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Antero Eerolalle ja 22 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Antero Eerolan ja 22 muun valtuutetun aloite vanhusten päiväkeskuksen perustamisesta Tikkurilaan

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

vs. vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen,
minna.lahnalampi-lahtinen[at]vantaa.fi